

V PROCES DIGITALIZACIJE

Republička agencija za radiodifuziju 26. juna bila je domaćin regionalne konferencije pod okriljem projekta Digi TV, koji okuplja nezavisne regulatore Jugoistočne Evrope, a odnosi se na proces digitalizacije u ovom regionu. Predstavници Ministarstva spoljne i unutrašnje trgovine i telekomunikacija izjavili su na konferenciji da je proces digitalizacije postavljen „na zdrave noge“ i da bi mogao biti završen do 17. juna 2015. godine. Po njihovim navodima, Plan mreže za digitalno emitovanje je završen, završavaju se građevinski i ostali projekti koji su nedostajali, a pri kraju su i konačni proračuni koliko novca će biti potrebno za okončanje procesa digitalizacije emitovanja. Prve procene su da će sredstva biti za 50% manja u odnosu na to kolike su bile procene na početku mandata vlade. Kao glavnu prepreku digitalizaciji, Ministarstvo spoljne i unutrašnje trgovine i telekomunikacija i dalje vidi nedostatak slobodnih frekvencija, smatrajući da bi oslobađanje frekvencija značajno pomoglo da se proces prelaska sa analogno na digitalno emitovanje televizijskih programa brže i lakše završi. Ministar spoljne i unutrašnje trgovine i telekomunikacija Rasim Ljajić je u izjavi medijima ocenio da je raspisivanjem konkursa za novu televiziju na frekvencijama koje je koristila TV Avala napravljena velika šteta, jer je slobodne frekvencije bilo bolje iskoristiti za ubrzanje digitalizacije. Ministar nije sporio da je raspisivanjem konkursa ispoštovana zakonska procedura, ali je rekao da nije srećan što je konkurs raspisan i pomenuo primer Makedonije, koja je okončala proces digitalizacije i za prodaju digitalne dividende ostvarila direktni prihod od 30 miliona evra. Po Ljajiću, Srbija bi od prodaje digitalne dividende mogla da ostvari veći iznos nego što je to bio slučaj u Makedoniji. Na konferenciji je otvoreno i pitanje troškova koje bi mediji imali u procesu prelaska na digitalno emitovanje. Predstavnici Javnog preduzeća „Emisiona tehnika i veze“ još uvek se ne usuđuju da daju preciznije procene cene koju će mediji morati da plaćaju za usluge dotura signala do regionalnih head end-ova, multipleksiranja i emitovanja. Bez informacija o troškovima, nerealno je očekivati da emiteri naprave procenu ekonomske računice za ulazak u multipleks, i da je porede sa troškovima „migracije“ na druge platforme. Sa druge strane, govorilo se i o potrebi informisanja javnosti o procesu digitalizacije, kao i o ulozi javnih servisa i drugih emitera u promovisanju digitalizacije, kao i o tome šta još treba uraditi da bi se uspostavila „korisnička osnova“ za proces prelaska na digitalno emitovanje. Potreba za ubrzanjem procesa digitalizacije je nesporna, posebno u kontekstu ubrzanog prelaska na digitalno emitovanje u zemljama u regionu. Tako je Makedonija svoj prelazak završila nedavno, Bugarska će ga takođe

okončati u ovoj godini, BIH u 2014. godini, a Rumunija, Albanija i Crna Gora u 2015. Da podsetimo, međunarodni sporazum o zaštiti analognih frekvencija važi do 17. juna 2015. godine. Posle tog datuma, sve okolne zemlje koje su prešle na digitalno emitovanje, digitalne signale moći će da emituju ne obazirući se na eventualne štetne smetnje koje se time nanose analognom emitovanju. To može dovesti do toga da analogni signal u potpunosti bude pokriven, pa ako Srbija do tada ne okonča prelazak, lako se može desiti situacija u kojoj njeni građani više neće moći da primaju analogni signal, zbog smetnji uzrokovanih digitalnim signalima iz okolnih zemalja. Takođe, imajući u vidu da je proces prodaje digitalne dividende uveliko odmakao u zemljama gde je digitalizacija sprovedena, i da će prostor od 61. do 69. kanala u tim zemljama biti rezervisan za mobilni širokopojasni pristup, može se desiti da analogna televizija iz Srbije stvara štetne smetnje mobilnom širokopojasnom pristupu u okruženju, što opet može da dovede do situacije u kojoj operatori mreža za mobilni širokopojasni pristup iz drugih država tuže Srbiju zbog štete koju im smetnje izazvane analognim televizijskim signalima iz Srbije nanose. Na ovu opasnost su na konferenciji ukazali predstavnici Republičke agencije za elektronske komunikacije.